

Реалізація варіативної складової на уроках фізичної культури в умовах освітнього середовища міських і сільських шкіл

Тетяна Круцевич, Сергій Трачук, Інна Мамедова

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Анотація. Заходи з підвищення рухової активності молоді в секторі освіти визнаються як один із економічно ефективних підходів до громадського здоров'я. Аналіз тенденцій у сучасній системі шкільної освіти в Україні свідчить, що здійснені позитивні кроки спрямовані на досягнення загальної мети базової загальної освіти та реалізацію концептуально нової навчальної програми з фізичної культури. *Мета.* Визначити умови освітнього середовища для реалізації варіативної складової на уроках фізичної культури в закладах загальної середньої освіти різної територіальної локації. *Методи.* Теоретичний аналіз і узагальнення наукової літератури; анкетування; методи математичної статистики. *Результати.* Умови екологічного освітнього середовища в сільських і міських закладах загальної середньої освіти, функціональні спортивні зони, матеріально-технічне забезпечення визначено серед ключових для реалізації модульного підходу на уроках фізичної культури. Заклади освіти повинні прагнути відповідати критеріям санітарного благополуччя, мати сучасну матеріально-технічну базу для організації навчання та забезпечення фізичної активності учнів.

Ключові слова: навчальна програма, варіативні модулі, фізична культура, заклади загальної середньої освіти.

Tetiana Krutsevych, Serhiy Trachuk, Inna Mamedova

IMPLEMENTATION OF THE VARIABLE COMPONENT IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES IN THE EDUCATIONAL SETTINGS OF URBAN AND RURAL SCHOOLS

Abstract. The measures focused on increasing physical activity of young people in the education sector are recognized as one of the cost-effective approaches to public health. Analysis of trends in the modern system of school education in Ukraine shows that the positive steps were taken, which are aimed at achieving the general goal of basic general education and the implementation of a conceptually new curriculum in physical education. *Objective.* To determine the conditions of the educational settings for the implementation of the variable component in physical education classes in general secondary education institutions of different territorial locations. *Methods.* Theoretical analysis and generalization of scientific literature; survey; and mathematical statistics. *Results.* The conditions of the environmental educational settings in rural and urban institutions of general secondary education, functional sports areas, material and technical support were identified as key factors for implementing a modular approach in physical education lessons. Educational institutions should strive to meet the criteria of sanitary well-being, have a modern material and technical base for organizing training and ensuring physical activity of students.

Keywords: curriculum, variable modules, physical education, general secondary education institutions.

Вступ. Заходи з підвищення рухової активності молоді в секторі освіти визнаються як один із економічно ефективних підходів до громадського здоров'я [2, 8, 18].

З метою забезпечення безпечно-го для життя і здоров'я освітнього середовища, збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління Президентом України схвалено Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі [5].

Серед документів, що визначають стратегію та сприятливі умови для розвитку фізичного виховання, можна відмітити такі: Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади [9], Про затвердження концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти [10], Про рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року [11].

Аналіз тенденцій у сучасній системі шкільної освіти в Україні показує, що здійснені позитивні кроки спрямовані на досягнення мети базової загальної освіти та реалізацію концептуально нової навчальної програми з фізичної культури, котра орієнтована на безперервність, єдність та наступність між циклами навчання, розвивальний характер і прикладну спрямованість навчання та виховання [17].

На сьогодні Інститутом модернізації змісту освіти доповнено навчальну програму та поетапно впроваджується модельна програма з фізичної культури нової української школи, де пропонується вже 60 варіативних модулів з видів спорту [4].

Ключова різниця між модельною і навчальною програмами у тому, що перша не вказує кількість годин, порядок вивчення тем і інструментарій для вчителя [1]. Критеріями відбору варіативних модулів для наповнен-

Krutsevych T., Trachuk S., Mamedova I. Implementation of the variable component in physical education classes in the educational settings of urban and rural schools. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*. 2022; 4: 31–36
DOI: 10.32652/tmfvs.2022.4.31–36

Круцевич Т., Трачук С., Мамедова І. Реалізація варіативної складової на уроках фізичної культури в умовах освітнього середовища міських і сільських шкіл. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022; 4: 31–36
DOI: 10.32652/tmfvs.2022.4.31–36

ня другої є: наявність матеріально-технічної бази, територіальна локація, кадрове забезпечення та бажання учнів, що повинно визначатися обов'язковим опитуванням до початку навчальної чверті.

На підвищення мотивації учнів середнього шкільного віку до уроків фізичної культури та інтересу до варіативних модулів впливають різні фактори.

За даними фахових досліджень, вплив на формування інтересу до спеціально організованої рухової активності дітей середнього шкільного віку базується на конфігурації виховних чинників: строгості, вихованні ініціативи, ставлення до школи, жорсткості у вихованні, взаємовідносинах у родині, взаємодопомозі у родині, спільності інтересів [19].

Інтегральна характеристика рухової активності учнів 5–9-х класів міської та сільської шкіл в урочний та позаурочний час дозволяє констатувати той факт, що вони є структурно відмінні у виборі засобів та можливостей, це визначає і бажання в оволодінні варіативними модулями [16].

Мета дослідження – визначити умови освітнього середовища для реалізації варіативної складової на уроках фізичної культури в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) різної територіальної локації.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукової літератури; анкетування; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. В опитуванні методом анкетування взяли участь 229 учнів 5–9-х класів ЗЗСО м. Києва, Київської області, м. Чернівці. Консультативну допомогу учням під час заповнення анкет надавали вчителі фізичної культури.

Отримані дані про причини, що заважають у виборі варіативної компоненти для використання на уроці фізичної культури відображають певну відмінну їх конфігурацію в учнів сільських і міських шкіл (табл. 1).

Перебування великої кількості учнів на одному уроці в спортивному залі було найвищою перешкодою у виборі модулів, про що зазначили у

Таблиця 1. Відповіді учнів на запитання «Які причини заважають обирати варіативні модулі для занять на уроках фізичної культури», %

Твердження анкети	Міські школи	Сільські школи
	n = 135	n = 94
Велика кількість учнів на одному уроці в спортивному залі одночасно	37,78	–
Умов для проведення уроків з виду спорту, який мені подобається, немає	29,11	34,04
Бракує спортивного інвентарю для вивчення обраного виду спорту	26,67	42,55
Мою думку стосовно варіативного модуля не враховують	2,96	63,8
Необхідно більше уроків фізичної культури на тиждень	8,15	17,03

Таблиця 2. Оцінка матеріально-технічного забезпечення предмета «Фізична культура», %

Твердження анкети	Міські школи	Сільські школи
	n = 135 (хлопців n = 67, дівчат n = 68)	n = 94 (хлопців n = 46, дівчат n = 48)
Забезпечення цілком достатнє	37,04	29,79
Забезпечення посереднє	60,74	59,57
Забезпечення практично відсутнє	2,22	10,64

своїх відповідях 37,78 % респондентів міських шкіл. Відсутність необхідних умов для проведення уроків за вибраними варіативними модулями відмітили учні міських та сільських шкіл (29,11 і 34,04 %).

Потрібно зауважити, що у відповідях учнів сільських шкіл було твердження про відсутність необхідного спортивного інвентарю, обладнання для належного вивчення обраних варіативних модулів – 42,55 % респондентів. Згідно з отриманою інформацією, про відсутність необхідного спортивного інвентарю говорили й учні міських шкіл – 26,67 %. Такі дані є визначальними і на них потрібно зважати під час прийняття відповідних управлінських, організаційних і методичних рішень.

Рушійним чинником ефективної реалізації сучасного підходу модельної програми фізичної культури на уроках та позаурочних формах занять з фізичного виховання є матеріально-технічне забезпечення ЗЗСО (табл. 2).

На думку 37,04 % учнів у міських школах та 29,79 % – в сільських, забезпечення цілком достатнє, є все необхідне для проведення уроків фізичної культури.

Про посереднє забезпечення відзначили 60,74 % опитуваних міських шкіл та 59,57 % – сільських.

Про відсутність забезпечення для освітнього процесу предмета «фізична культура» заявили 2,22 % учнів міських шкіл та 10,64 % – сільських.

На відсоткове співвідношення, яке стосувалося якісного сучасного обладнання спортзалу, спортмайданчика чи інвентарю міг вплинути чинник специфіки варіативних модулів, що для себе визначали учні.

Дані, представлені в таблиці 3, стосовно модулів за видами спорту, які вивчають на уроках фізичної культури, доповнюють і більше пояснюють попереднє питання.

Різноманіття модулів, які інтегруються в уроки фізичної культури, обумовлені можливостями ЗЗСО різних територіальних локацій.

Таблиця 3. Відповідність умов для вивчення варіативних модулів на уроках фізичної культури у закладах загальної середньої освіти різної територіальної локації

Варіативні модулі	
Міські школи	Сільські школи
Аквааеробіка, бадмінтон, баскетбол, військово-спортивні ігри, волейбол, вправи з гирями, гандбол, гімнастика, легка атлетика, настільний теніс, плавання, спортивне орієнтування, теніс, футбол	Бадмінтон, баскетбол, військово-спортивні ігри, волейбол, гандбол, гімнастика, легка атлетика, лижна підготовка, настільний теніс, спортивне орієнтування, футбол

Також фактором реалізації модулів з урахуванням сучасних тенденцій у сучасному освітньому процесі є відповідна компетентність вчителя до використання інноваційних здоров'язберігаючих підходів і інтеграції запропонованих варіативних модулів.

Відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій до організації освітнього процесу та викладання навчального предмета «Фізична культура», є обов'язкове опитування учнів наприкінці навчального року для планування вчителем навчального матеріалу на наступний навчальний рік.

Предметом нашого дослідження було визначення думок учнів середнього шкільного віку про варіативні модулі, які їм імпонують для опанування (рис. 1).

Популярним у дівчат середнього шкільного віку міських шкіл є варіативні модулі: аеробіка, баскетбол, степаеробіка, волейбол, аквааеробіка, плавання. Серед модулів, які викликали інтерес також можна виділити теніс, черліденг.

У сільських школах для дівчат середнього шкільного віку в ранжованості відповідей цікавими є такі модулі: спортивне орієнтування, баскетбол, бадмінтон, волейбол, степаеробіка, аеробіка. Викликає інтерес також черліденг, настільний теніс.

Визначено, що степаеробіка, аквааеробіка, черліденг викликають зацікавленість незалежно від територіальної локації ЗЗСО. Однак важливим моментом є їх практична реалізація з урахуванням усіх лімітуючих та стимулюючих факторів.

На рисунку 1 також представлено варіативні модулі, які не викликали ін-

терес у дівчат на момент наших досліджень.

Для хлопців міських шкіл є цікавими такі модулі: баскетбол, волейбол, бадмінтон, футбол та настільний теніс. Є також цікавими гандбол, вправи з гантелями, легка атлетика, спортивне орієнтування.

У хлопців сільських шкіл визначено інтерес до таких модулів: баскетбол, волейбол, військово-патріотичні ігри, спортивне орієнтування, настільний теніс та футбол.

Є частка хлопців, яким імпонують бадмінтон, регбі та вправи з гирями. У хлопців міських та сільських шкіл визначено зацікавленість не в значному відсотку до інших модулів, що продемонстровано на рисунку 1.

Розглядаючи скомпонованість варіативних модулів, спостерігається деяка різниця в їх виборі. Так, у хлопців сільських шкіл є значний інтерес до військово-патріотичних ігор, спортивного орієнтування. Для наочності на рисунку 1 представлено варіативні модулі, які не викликали інтерес у хлопців незалежно від місця територіальної локації.

Загалом запропоновані в анкеті модулі викликали інтерес у учнів середнього шкільного віку з різною частотою.

Дискусія. Розглядаючи скомпонованість варіативних модулів, спостерігається деяка різниця в їх виборі у хлопців та дівчат сільських і міських шкіл.

Це питання у своїх наукових розвідках вивчали Н. С. Сороколіт та Д. Сідлак, де мова йшла про відповідність впровадження варіативних модулів навчальної програми у 6-му класі з урахуванням матеріальної бази закладу та інтересів учнів [13, 14].

Аналіз отриманих результатів про умови матеріально-технічного забезпечення ЗЗСО дозволяє стверджувати, що заняття ігровими видами спорту найбільше є спільним для реалізації.

Заклади загальної середньої освіти мають на балансі спортивні зали, де можна реалізувати значну частину варіативних модулів, однак це потребує додаткових ініціатив адміністрації закладів освіти, активності і креативності вчителів фізичної культури. Учені також наголошують на особливостях застосування варіативної складової модульної навчальної програми з фізичної культури у міській і сільській місцевості [15].

Деякі учні [7] в своїх дослідженнях відмічають наявність запитів на відповідну інфраструктуру для реалізації педагогічних засад оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями сільських загальноосвітніх шкіл.

У дослідженнях М. А. Мамешина, І. П. Масляк, В. О. Жук [3] проаналізовано думку вчителів шкіл різних областей про матеріально-технічне забезпечення предмета «Фізична культура», де більша частка респондентів (52 %) оцінюють стан спортивної бази своїх закладів освіти як незадовільний, а 48 % – вважають, що їхня спортивна база знаходиться в задовільному стані. Зокрема, щодо матеріально-технічного забезпечення обласних шкіл 31 % вчителів зазначили, що в їхньому розпорядженні є тільки спортивний зал; 28 % – спортивний зал і спортивний майданчик; 12 % – спортивний і тренажерний зал; 9 % – спортивний зал і спортивне ядро; 7 % – тільки спортивний майданчик; 7 % – спортивний, хореографічний зали і спортивний майданчик, 6 % – два зали і тир [3].

Дослідженнями А. М. Сердюка зі співавт. [12] встановлено наявність тісних взаємозв'язків між прямими та опосередкованими показниками архітектурно-планувальних рішень, які є складовими формування освітнього простору та детермінантами здоров'я учнівської молоді. За результатами досліджень санітарно-

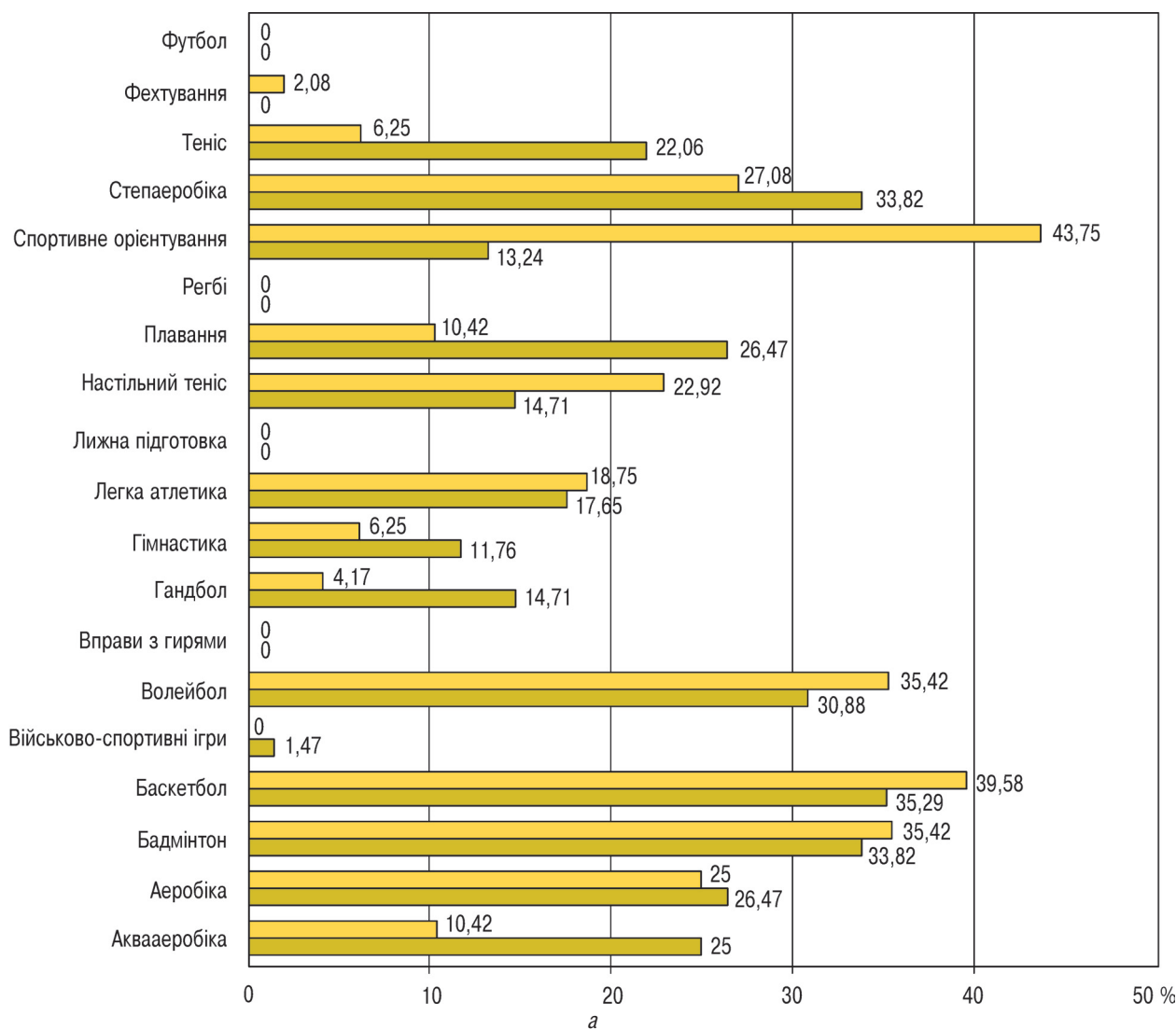

Рисунок 1 – Вподобання варіативних модулів для вивчення на уроках фізичної культури: а – дівчата; б – хлопці, %
■ – сільська школа; ■ – міська школа

гігієнічних умов закладів загальної середньої освіти визначено, що кожна третя міська школа функціонує з перевищенням нормативного показника наповнюваності класів більше ніж на 23 %, що призводить до скупчення учнів та погіршення санітарно-гігієнічних умов та умов життєдіяльності закладів ЗЗСО.

Н. Павленко, В. Махнюк [6] представлено дані за територіальною локацією наявності спортивного залу. Так, із загальної кількості у міських ЗЗСО фізкультурний зал мали 4368 (85 %) та 201 – басейн (4 %); у сільських – відповідно 7586 (73 %) та 44 (0,43 %).

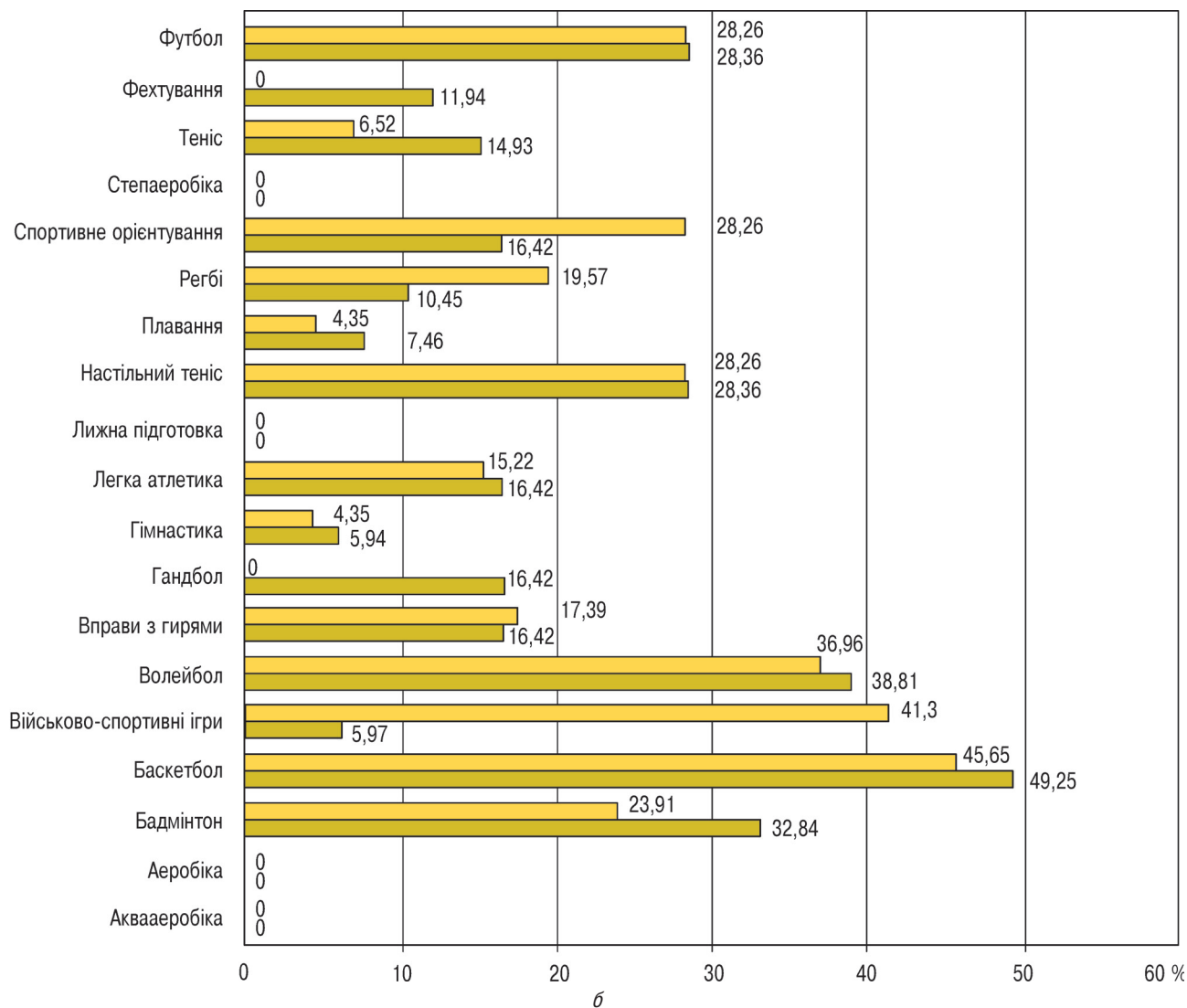
Заходи із розвитку і зміцнення матеріально-спортивної бази об'єд-

наних територіальних громад, у тому числі за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад визначається в пріоритеті [9].

Реалізацію Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі передбачається здійснювати в комплексності розвитку фізичної культури та посилення рухової активності – підвищити рівень фізичної активності учнів шляхом формування та реалізації комплексного підходу до фізичного розвитку в закладах освіти, що передбачає навчальні заняття з фізичної культури, загальну рухову активність учнів, широке залучення

працівників закладів освіти, батьків та місцевих громад до культури фізичної активності [5].

Для реалізації стратегічних цілей передбачено створення сучасного розвивального, безпечного, комфортного освітнього середовища, яке сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, захисту від небезпек, підвищенню рухової активності дітей; для учасників освітнього процесу можливості користуватися сучасною матеріально-технічною базою для забезпечення здоров'язберігаючого компонента навчання, рухової активності, безпечних та нешкідливих умов (спортивні зали і майданчики, басейни, роздягальні, душові, сучасний спортивний інвентар).

На сьогодні умови проведення не тільки занять з фізичної культури, а й загалом організація освітнього процесу в школах різних територіальних локацій буде визначатися безпековими умовами. Загалом завданням для освітян нинішнього навчального року є не тільки врахування бажання учнів щодо вибору варіативної складової, а й забезпечення безпечних умови організації занять з фізичної культури в умовах воєнного стану в Україні.

Висновки. Умови екологічного освітнього середовища в сільських і міських закладах загальної середньої освіти, функціональні спортивні зони, матеріально-технічне забезпечення є ключовими для реалізації модульного підходу на уроках фізич-

ної культури. Заклади освіти повинні прагнути відповідати критеріям санітарного благополуччя, мати сучасну матеріально-технічну базу для організації навчання та забезпечення фізичної активності учнів.

Перспективи подальших досліджень полягають у наукових розвідках особливостей організації процесу фізичного виховання учнів сільської місцевості в позаурочний час.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Готуємось до нового навчального року. Розробка навчальних програм. Режим доступу: <https://cutt.ly/fXG5DQ2>

2. Круцевич Т, Трчук С, Мамедова І. Заходи до підвищення рухової активності в скандинавських країнах. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2020; 1:68–74. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.1.68-74>

3. Мамешина МА, Масляк ІП, Жук ВО. Стан та проблеми фізичного виховання в обласних загальноосвітніх навчальних закладах. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2015; 3 (47):52–57.

4. Модельна навчальна програма: «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, 2021. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.12.08.pdf>

5. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. № 195 від 25 травня 2020. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

6. Павленко Н, Махнюк В. Гігієнічна оцінка стану забезпеченості дитячого населення України закладами загальної середньої освіти

у сільських та міських населених пунктах. Молодий вчений, 2020; 7(83): 122–127. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-7-83-27>

7. Пангелова Н, Рубан В, Пангелов Б. Педагогічні умови оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями початкових класів сільської школи. Спортивний вісник Придніпров'я. 2020;1:360–81.

8. Популяризация физической активности в секторе образования. Текущая ситуация и положительный опыт государств-членов Европейского союза в Европейском регионе ВОЗ. 2018. Режим доступу: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0007/398995/Education-Factsheet_RUS.pdf?ua=1

9. Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади (від 19.10.2016 р. № 47). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1695-19#Text>

10. Про затвердження концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти. Наказ МОН, Мінмолодьспорт № 1141/4088 від 27 жовтня 2021 року. Режим доступу: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327

11. Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивного підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року. Наказ МОН № 194 від 15.02.2021 року. Режим доступу: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/80880

12. Сердюк АМ, Полька НС, Махнюк ВМ, Антомонов МЮ. Санітарне освітнє та містобудівне законодавство України з питань забезпечення умов життєдіяльності учнів у школах: світовий досвід, українські реалії і перспективи. Гігієна населених місць. 2020; 70:7–22.

13. Сідлак Дмитро. Інтерес школярів 6-х класів до варіативної складової частини навчальної програми з фізичної культури. Молода спортивна наука України. 2018;2:52–53.

14. Сороколіт НС. Дослідження відповідності впровадження варіативних модулів навчальної програми у 6 класі з урахуванням матеріальної бази закладу та інтересів учнів. Moderni vymozhenosti vedy: materialy X Mezinar. vedecko-prakt. konf. Praha; 2014:20–26.

15. Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла, Лапичак Ігор. Особливості застосування варіативної складової модульної навчальної програми з фізичної культури у міській і сільській місцевості. Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. 2019;31:153–159. doi: 10.15330/fcult.31.153-159

16. Трачук Сергій, Мамедова Інна, Семененко В'ячеслав. Інтегральна оцінка рівня рухової

активності учнів 5-9 класів міської та сільської місцевості. Спортивний вісник Придніпров'я. 2022;1:128–139. DOI: 10.32540/2071-1476-2022-1-128.

17. Фізична культура в школі: навчальна програма для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Літера ЛТД; 2018. 368 с.

18. Krutsevich Tatiana, Pangelova Natalia, Trachuk Sergii, Ivanik Oksana Motor activity of the male and female population in modern society. Journal of Physical Education and Sport. 2019;19(3)231:1591–1598. DOI:10.7752/jpes.2019.03231

19. Krutsevich Tetiana, Marchenko Oksana, Trachuk Sergii, Panhelova Natalia, Napadij Andriy, Dovgal Vasyl. The Configuration of Educational Factors in the Family in Terms of their Impact on the Formation of Interest in Sports in Middle School Children. Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ. 2021; 21(2): 101–106. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2021.2.01>

LITERATURE

1. Preparing for the new school year. Development of curriculum. Retrieved from: <https://cutt.ly/fXG5DQ2>

2. Krutsevych T, Trachuk S, Mamedova I. Measures to increase motor activity in Scandinavian countries. Theory and methods of physical education and sports. 2020; 1:68–74. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.1.68-74>

3. Mameshiyna MA, Masliak IP, Zhuk VO. The state and issues of physical education in regional general education institutions. Slobozhanskyi naukovy-sportyvnyi visnyk. 2015; 3 (47):52–57.

4. Model curriculum: "Physical education. For 5-6 grades" for general secondary education institutions, 2021. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.12.08.pdf>

5. National strategy for the development of a safe and healthy educational environment in a new Ukrainian school. No. 195 on May 25, 2020. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

6. Pavlenko N, Makhniuk V. Hygienic assessment the state of security of the children's population of Ukraine by general secondary education institutions in rural and urban settlements. Young scientist, 2020; 7(83): 122–127. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-7-83-27>

7. Pangelova N, Ruban V, Pangelov B. Pedagogical conditions of optimization of sports and recreation activities with primary school pupils in rural schools. Sportyvnyi visnyk Prydniprovia. 2020;1:360–81.

8. Promotion of physical activity in the education area. Current situation and good practices of European Union Member States in the WHO European Region. 2018. Retrieved from: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0007/398995/Education-Factsheet_RUS.pdf?ua=1

9. On ensuring the sustainable development of the sphere of physical education and sports in Ukraine under the conditions of decentralization of power (No. 47 on 19.10.2016). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1695-19#Text>

10. On approval of the concept of daily sports development in educational institutions. Order of the Ministry of education and science, Ministry of Youth and Sports No. 1141/4088 on October 27, 2021. Retrieved from: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327

11. Recommendations for the strategic development of physical education and sports preparation among student youth for the period up to 2025. Order of the Ministry of education and science No. 194 on February 15, 2021. Retrieved from: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/80880

12. Serdiuk AM, Polka NS, Makhnyuk VM, Antomonov MYu. Sanitary, educational and urban legislation of Ukraine on ensuring the conditions of students' living in schools: world realities and experience. Hygiene of populated places. 2020; 70:7–22.

13. Sidlak D. Interest of 6th-grade students in the variable component of the physical education curriculum. Young sports science of Ukraine. 2018;2:52–53.

14. Sorokolit NS. Study of compliance of the implementation of variable modules of the curriculum in the 6th grade taking into account the material base of the institution and students' interests. Moderni vymozhenosti vedy: materialy X Mezinar. vedecko-prakt. konf. Praha; 2014:20–26.

15. Sorokolit N, Rymar O, Solovej A, Lapychak I. Peculiarities of the application of the variable component of the modular curriculum for physical education in urban and rural areas. Newsletter of Precarpathian University. Physical culture. 2019;31:153–159. doi: 10.15330/fcult.31.153-159

16. Trachuk S, Mamedova I, Semenenko V. Integrative assessment of the level of physical activity of 5-9 grades students in urban and rural areas Sportyvnyi visnyk Prydniprovia. 2022;1:128–139. DOI: 10.32540/2071-1476-2022-1-128.

17. School physical education: curriculum for grades 5–9 of general education institutions. Kyiv: Litera LTD; 2018. 368 p.

18. Krutsevich Tatiana, Pangelova Natalia, Trachuk Sergii, Ivanik Oksana Motor activity of the male and female population in modern society. Journal of Physical Education and Sport. 2019;19(3)231:1591–1598. DOI:10.7752/jpes.2019.03231

19. Krutsevich Tetiana, Marchenko Oksana, Trachuk Sergii, Panhelova Natalia, Napadij Andriy, Dovgal Vasyl. The Configuration of Educational Factors in the Family in Terms of their Impact on the Formation of Interest in Sports in Middle School Children. Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ. 2021; 21(2): 101–106. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2021.2.01>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Круцевич Тетяна Юрївна <https://orcid.org/0000-0002-4901-6148>, tmfv@ukr.net

Трачук Сергій Васильович <https://orcid.org/0000-0002-5580-0510>, trachuk_sergey@i.ua

Мамедова Інна Степанівна <https://orcid.org/0000-0003-1017-9369>, grinchukveronika1@gmail.com

Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Krutsevich Tetiana <https://orcid.org/0000-0002-4901-6148>, tmfv@ukr.net

Trachuk Serhiy <https://orcid.org/0000-0002-5580-0510>, trachuk_sergey@i.ua

Mamedova Inna <https://orcid.org/0000-0003-1017-9369>, grinchukveronika1@gmail.com

National University of Ukraine on Physical Education and Sport Fizkul'tury str. 1, Kyiv, 03150, Ukraine

Надійшла 03.11.2022